

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egyes évré . . . . . 48 K
Félévre . . . . . 24 K
Negyedévre . . . . . 12 K
Egy hónapra . . . . . 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépelva-utca 1. sz. Telefonszám: 24

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 49. szám.

Csütörtök, február 28.

Ma írják alá a békeszerződést?

Stockholm, febr. 28. A „Politiken“ jelenti: Pétervári távirat közli, hogy Brest-Litovskban a békeszerződést az orosz delegáció ma, csütörtökön fogja aláírni.

Stockholm, febr. 28. Hir szerint Trockij súlyosan megbetegedett.

Csapataink bevonulnak Ukrániába.

Bécs, február 28. Beavatott forrásból arról értesül az „Est“, hogy hadvezetőségünk eleget tesz Podólia kormányzója kérésének és csapataink meg fogják védelmezni az ukrániai vasúti vonalakat és élelmiszer raktárakat. Hasonló kéréssel fordult hadvezetőségünkhöz az ukrán központi rada is.

Bécs, február 28. Hiteles forrásból ered az az értesítés, hogy Bóhm-Ermolli vezérezredes csapatai már megkezdték az előrenyomulást Csernovic-tól kelet felé. Az osztrák határ átlépése, csapataink Ukrániába való bevonulása csak órák kérdése, ha ugyan már meg nem történt.

A németeket Pétervár felé való utjukban nem lehet föltartóztatni.

Stockholm, február 28. A Pétervár felé való előrenyomulása a német csapatoknak föltartóztatlanul folyik tovább. Nincs hatalom, amely fel tudná tartóztatni az előrenyomulást. A „Csasz“ szerint Estland és Livland teljesen német uralom alatt áll.

Három pont a román béketárgyalásokon.

Berlin, febr. 28. Romániával jól folynak az előzetes béketárgyalások. Remélik, hogy lehetséges lesz, hogy Avarescu kormányával a békét megkötik a központi hatalmak megbízottai. A tárgyalások 3 főkérdés körül folynak, ezek:

1. Területegyezség Magyarország és Bulgária javára;
2. Területi kárpótlás Romániának Besszarábiában;
3. Gazdasági előnyök a monarchiának és Németországnak.

A kérdésekkel kapcsolatban fontos belpolitikai kérdések megvitatásáról is szó van. Beavatott forrás szerint a béketárgyalások befejezése után Avarescu miniszterelnök lemond és helyébe Marghiloman, Carp Péter, Beliman kabinet kerül. Beliman a román háború kitérője óta a külföldön tartózkodott, legutóbb érkezett vissza Bukarestbe és éles támadást intézett Ferdinánd király ellen, aki ennek következtében le fog mondani trónjáról.

A bolsevikiek kikoszarozták Avarescut.

Stockholm, febr. 28. Jassyból jelenti a pétervári lapoknak: Románia helyzetét főleg Oroszország tette lehetetlenné. Avarescu kormánya ugyanis összeköttetésbe akart lépni az orosz forradalmárokkal, de a bolsevik kormány elzárkózott Avarescu kérelme elől. Ezt azzal indokolta, hogy a román csapatok a legszigorubb megtorló intézkedéseket tették annak idején folyamatba a bolsevik csapatok ellen.

Brest-litovski jelentés.

Budapest, febr. 28. A Magyar Távirati Irodának jelenti Brest-Litovskból febr. 27-ről: A bolgár delegátusok ma délelőtt érkeztek ide, az orosz delegáltakat holnap délelőttre várják. A mai nap folyamán délelőtt és délután Ausztria-Magyarország, Németország és Bulgária delegátusai tanácskozást folytattak a békeszerződés módosításairól.

Bukarestben csak előzetes tárgyalás folyik.

Bécs, febr. 28. Illetékes forrásból közlik, hogy Bukarestben ma még csak előzetes béketárgyalások folynak. Ugy tudják, hogy Románia nincs abban a helyzetben, hogy reánk nézve méltányos békét kössön és ezért pszichiztikusan itélik meg a helyzetet. Ha azonban Románia vonakodnék a béketárgyalásokba belemenni és a békét megkötni, a központi hatalmak erőlyesen lépnek fel vele szemben.

Az ukrán rizs.

Bécs, febr. 28. A Frankfurter Zeitung berlini jelentése szerint a német katonai operációk tervszerűleg tovább folynak. A német csapatok mindenütt bőséges élelmiszereket találnak. Különösen Ukrániában állapították meg, hogy az ország rendkívül gazdag rizsben és egyéb gabonaneműekben.

A politika hírei.

A választójog ügye.

Budapest, febr. 28. A 48-as alkotmánypártban az este a választójog parlamenti tárgyalásának módosításairól tanácskoztak. Megállapították, hogy változatlanul ragaszkodnak a javaslat alapelveihez.

A mai tőzsde.

Budapest, febr. 28. Magyar Hitel 1274, Osztrák Hitel 832, Jelzálogbank 526, Leszámitoló 693, Magyar Bank 837, Hazai 512, Atlantica 1236, Beocsini 1000, Urikányi 682, Salgótarjáni 980, Rima 966.

Krilenkó az orosz hadsereg szétzúllásáról.

Lugano, február 28. A „Corriere della Sera” jelenti Pétervárról: Krilenkó közölte a szovjetek végrehajtó-bizottságával, hogy az orosz hadseregrészek sehosem kísérik meg, hogy feltartóztassák a németek előrenyomulását. A nehéz ütegek valószínűleg elvesztek, a tengerészkatonaik elhagyják, sorsukra bízzák a hadihajókat. Pskovban óriási készleteink voltak hadianyagokban, felszerelésekben, ezenkívül több száz ütegünk, municióraktáraink voltak ott, amelyek sértetlenül jutottak a németek kezére. Az orosz helyőrség néhány puska lövés leadása után visszavonult anélkül, hogy elpusztította volna a vasúti síneket. A mozgósításra mindössze tízezer kiképzetlen munkás jelentkezett. A város több pontján tegnapelőtt dél óta puska lövés folyik.

A német szikratávirat.

London, febr. 28. A Reuter-ügynökség jelenti: Az Oroszországhoz intézett német szikratáviratot, amelyet Carskoje-Seloba küldtek. Hoffmann tábornok írta alá.

A szerb szkupstinából.

Lugano, febr. 28. Az olasz lapok jelentik: Tegnap megnyitották Korfuban a szerb szkupstinát. Miután az elnök és az első alelnök lemondottak, Bracinae másodelnök mondott üdvözlő beszédet. Ezután elfogadták azt a törvényjavaslatot, amelyben érvénytelenítik az ellenség által megszállott területeken történt ingatlan eladásokat. Az ország lakóinak nyújtandó segítségről szóló javaslatokat is elfogadták.

Egy főhadnagy beszéde a Reichsrat karzatán.

Bécs, febr. 28. Alighogy a Reichsrat ülését az elnök tegnap bezárta,

Venzel Ede 22-ik gyalogezredbeli főhadnagy felállt a karzaton és ezeket mondotta:

— Uram, nem volna lehetséges, hogy ezen teremben egyszer egy katonára is szóhoz juthasson? Nem akarok arról szólni, amit az urak ma tárgyaltak. A frontról jövök, több év óta harcolok, szabad-e szólanom?

Felkiáltások: Igen!

A főhadnagy folytatta: Mint német, büszke vagyok a népemre és a jövőmért harcolok, de már egy év óta kizárólag tudata, hogy minő álláspontot foglaltunk el a szerb-horvát néptörzssel, e fényes tulajdonságokkal megáldott néptörzssel szemben. Ezen néptörzs egészen különös előzenyiséget érdemel, de sajnos ezt részünkről nélkülözik. Felhívja a képviselőket szüntessék meg már az ellenségeskedést egymással szemben.

A főhadnagy beszédét tovább nem folytathatta, mert a képviselők eltávolították őt a teremről.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcok eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, február 27.

OLASZ HARCTÉR:

Az Etsch és a Brenta között időnkint fokozódott a tüzérségi tevékenység. Olasz repülők Mezzolombardó és Bozen arcvonalunk mögött mélyen hátul fekvő helységeket bombázták.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, február 27.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Az Yser mentén egynéhány belgát elfogtunk. A flandriai arcvonalon a Scarpe mindkét oldalán, a Champagneban és a Maas keleti partján estefelé feléledt a tüzérségi tevékenység, sok helyütt heves légi harcokra került a sor.

Angol repülőknél egy az Oise és Aisne közötti léggömbjeink ellen irányított egységes támadása megheiusult. Tegnap 15 ellenséges repülőgépet és három kötött léggömböt lőttünk le. Lovag Tutschek százados a huszonnegyedik légi győzelmét aratta. Kaffner ővezetőnek egy repülés alkalmával való beavatkozása folytán két kötött léggömb lezuhant.

KELETI HARCTÉR:

Eichorn hadasportja: Dorpattól északra két orosz ezredet visszavonulása alkalmával foglyul ejtettünk.

Linsingen hadasportja: Ukániában egy ellenséges zászlóalj, mely harminc kilométernyire Zytomirtól keletre Korostysew mellett előrenyomulásunknak útjában állott, veszteségei mellett szétugrasztottunk. Zytomirtól délre csapataink Bertischewig nyomultak előre. Kremeneben, Dubnótól északra elfogtuk egy orosz főparancsnokság törzsét, egy hadosztálytörzsét és 200 főnyi legénységet.

MACEDON ARCVONAL:

Angol osztagok, melyek a Butkawa folyón keresztül a bolgár állások ellen előrenyomultak, ellentámadással visszaverttünk.

OLASZ HARCTÉR:

Nines újság.

Ludenborff.

A temesvári kormánybiztos rövidesen Nagybecskerekre érkezik.

Katonák a községekben. — A kormánybiztos hatásköre.

Budapesti munkatársunktól.

Budapest, 1918 febr. 26.

Az egyes közéletmezési körzetek élére ki-nevezett kormánybiztosok ma délután Windischgrätz Lajos herceg közéletmezési miniszter elnöklésével tanácskozársra gyűltek össze az Országos Közéletmezési Hivatalban. E tanácskozárson részt vettek már azok a törzstisztek is, akiket a kormánybiztosokhoz osztottak be. Az értekezleten a kormánybiztosok hatásköréről és a kormánybiztosok feladatairól folytattak megbeszéléseket.

Sok tekintetben megállapodás jött már létre és rövidesen elkészül az a szolgálati utasítás, amely a kormánybiztosok hatáskörét pontosan megállapítja. Egy igen fontos intézkedés lesz az, amely a községi jegyzőket mentesíti a közéletmezés nehéz munkájától és lehetővé teszi, hogy a jegyző a községeknek a háboru alatt felgyülemlett egyéb fontos ügyeit intézze és a közéletmezési kérdéseken kívül elintézésre váró sok rendkívül fontos kérdésnek szentelhesse egész idejét.

Szó van róla, hogy megbízható, intelligens és kellő tapasztalattal bíró katonák intézik majd a községekben a közéletmezéssel járó adminisztratív természetű munkát. Ezért is, de meg azért is, mert a közéletmezés ügyei egyébként is sok katonát foglalkoztatnak, minden kormánybiztosághoz egy törzstiszttel osztanak be, aki a kormánybiztoság körzetében működő katonák személyi és fegyelmi ügyeit fogja intézni és aki a kormánybiztosnak lesz alárendelve.

A kormánybiztosok a szervezés első munkálatai után nyomban a körzetükhöz tartozó városokat és vármegyéket látogatják meg. Ugy tudom, hogy a temesvári kormánybiztos, akitnek a körzetébe Nagybecskerek is tartozik, alkalmassint még a jövő hét folyamán meglátogatja Nagybecskerekét, ahol érintkezésbe lép Jankó Agoston alispánnal.

Az eddigi tervek szerint a kormánybiztosoknak egy polgári és egy katonai osztálya lesz. A polgári osztályban két előadó fog működni és pedig egy büntetőügyi és egy jogi előadó. A közéletmezési kihágási ügyek elintézés előtt és elintézés után a büntetőügyi előadóhoz kerülnek, a kormánybiztos minden kihágási ügy irányításába befolyhatik.

A miniszterelnök intenciójának megfelelően a kormánybiztosok a rekvirálás ellen felmerült panaszokkal soron kívül, azonnal és lehetőleg a helyszínen tartoznak intézkedni. A kormánybiztoságot nem a rekvirálások szigorubbá tételére, hanem a méltányossági kérdések nagyobb tekintetbe vételére alakították meg. A miniszterelnöknek az az álláspontja, hogy amennyiben egyes hatóságok tévesen magyarázták a rekvirálásra vonatkozó rendeleteket, úgy ezeket a tévedéseket sürgősen korrigálni kell és nyomban meg kell tenni mindent az esetleges bajok megelőzésére. Különösen áll ez ott, ahol esetleg a vetőmagot elrekvirálták. A közönségnek tudatában kell lennie annak, hogy a kormánybiztos első és főfeladata mindent elkövetni, hogy az esetleges bajok orvoslást nyerjenek.

Az összes kormánybiztosok március 1-én foglalják el állásukat.

Paál Jób.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Csütörtökön, február hó 28-án három előadás: 5, 7 és 9 óraker.

Pénteken, március hó 1-én három előadás: 5, 7 és 9 óraker.

Telefon 330.

Vengerkák.

Pásztor Árpád regénye 4 felvonásban. Filmre írta és rendezte Balogh Béla.

HIREK

Uj aranygyapjas lovagok. Budapestről táviratozza tudósítónk: Ófelsége a király *Esztérházy* Miklós Móric grófot, *Lobkovitz* Zdenko herceg főudvarmestert, *Clam-Martinić* Henrik titkos tanácsost, az aranygyapjas-rend lovagjává nevezte ki.

Apponyi Albert gróf a bombázott Bózenben. Budapestről táviratozza tudósítónk: A 48-as alkotmánypártban tegnap este megdöbbéssel értesültek Bózen városának az olaszok által történt bombázásáról. Viszont örömmel értesültek, hogy a Bózenben időző *Apponyi* Albert grófnak semmi baja sem történt. Apponyi március elején hazajön.

A szerb püspök Nagyikindán. Dr. *Létics* György temesvári gör. keleti szerb püspök vasárnap Nagyikindára utazott, ahol hétfőn részt vett rokonának *Makszimovits* Lázár tartalékos huszárfőhadnagynak, a boldogult *Bran-kovics* patriárka unokájának, a *Szimits*-*Ádám*ovics család leányával való esketésén. Az esketést maga a püspök nagy papi segédlettel celebrálta.

Eljegyzés. *Prindl* Tivadar m. kir. honvédfőhadnagy eljegyezte *Peschitz* Jusztai urleányt Katalinfalváról.

Adomány a Misszió Társulatnak. Ujhely községhől a gazdák az önként följánlott burgonya után befolyt 579 kor. 25 fillért a per-jámosi főszolgabíró útján a Szociális Misszió Társulat anya- és csecsemővédelmi tevékenységének támogatására juttatták. Fogadják a nemeslelkű gazdák jótékony adományukért, a főszolgabíró ur pedig szíves közbenjárásáért a Misszió Társulat hálás köszönetét.

Temesvár—Arad között megszünt az igazolványi kényszer. Nagy megkönnyebbülésre fog szolgálni a Temesvár és Arad között utazó közönségnek, hogy a két város között a tegnapi naptól kezdve megszünt az igazolványkényszer, ezentul tehát bárki igazolvány nélkül utazhatik Temesvárról Aradra.

Adományok a Szurmay-alapra. A tegnap leközölt adomány kimutatásra vonatkozólag annak helyesbítésére kértek fel bennünket, hogy a kimutatásban említett 55 K 73 fillért az 1. számu (magyar utcai) áll. elemi iskola növendékei adományozták.

Rendelet a vasutasok szivarjaról. A Máv. igazgatósága a pénzügyminiszterium hozzájárulásával érdekes rendeletben intézkedett a vasutasok dohányszükségletéről. A rendelet értelmében a vasuti dohánytözsdek ezentul rendes heti trafikkontingensük 50 százalékát tartoznak az illető vasutállomás személyzetének rendelkezésére bocsátani. A szivar, cigaretták és dohány kiadását a rendelet az állomásfőnökre bizza, akinek gondoskodni kell a trafikjándósság pontos és arányos elosztásáról.

Nyilvános köszönet. A Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank a Nagybecskereki jótékony négyelet céljaira 100 K adományt küldött, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

Nyilatkozat. Hivatkozással a „Torontál” tegnapi „Elzárásra ítélt szatós” című hírére, melylyel egy még nem jogerős rendőrbírói ítélet lesz publikálva, szükségesnek tartom a magam részéről a következőket megjegyezni: 1. hogy bár egyáltalán nem dehonosztáló, ha valaki szatós, én nem vagyok az, mert egy régóta ismert nagy fűszerkereskedésnek, a volt *Deutsch* Márton-félenek vagyok a tulajdonosa, továbbá 2. hogy a jelzett hír egy olyan ítéletet közöl, mely ítélettel szemben a jogorvoslatok kimerítve nincsenek és így felette kérdéses, megáll-e vagy sem, annál is inkább, mert a tényállás tárgyi adatai alapos követelnek megsemmisítését lesz a sorsa. Kelt Nagybecskereken, 1918. évi február hó 28-ik napján. Tisztelettel: *Klauber* Ignác.

Nagybecskerek millió évvel ezelőtt. Ezen címmel vasárnap, március 3-án délután 4 órakor tart képekkel és térképábrázlatokkal illusztrált népszerű geológiai előadást *Martinka* József piarista tanár a Torontálmegyei Köznevelődési Egyesület szabad liceumában. Ime néhány pont belőle mutatóba: Nagybecskerek

egy hatalmas óshegység tetején. Hogy festett Nagybecskerek tája tengerektől ostromolt sziget szélén? Jobb volt-e, mikor még sosem volt tél Nagybecskereken? Amikor Nagybecskerek fölött eleven sárkányok röpködtek! Mit ettek a nagybecskereki sárkányok? Hol lehet őket látni? Micsoda küzdelmekről beszélnek a Nagybecskerektől nem messze kiásott sárkánycsatornának ránk maradt töredékei? A nyomukban maradó földgázok hol szállnak fel Nagybecskerek határában? Milyenek voltak a nagybecskereki pálmaligetek? Menynyt találtam belőlük a szenes kannában? Milyen mélyen vannak eltemetve a főtér alatt? Mikép süllyedt el Nagybecskerek vidéke a tengerbe? Hogyan jutott Nagybecskerek sós tengerből édesvízű tóba? Mit csinált a csacsogó kis Béga, hogy tehetetlen elnyelődjék, a nagybecskereki tavat homokba fullassa? Nagybecskerek a sivatagban. Mikor volt ez a főtéri kufurás szerint? És mindez tényleg igaz volna? Nagybecskerek millió évvel ezelőtt.

Köszönet. A Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank 100 koronát adományozott a nagybecskereki Iskolagyermekbarát egyletnek. Az egylet elnöksége hálás köszönettel nyugtazza az adományt.

A Városi Moziban ma, csütörtökön és holnap, pénteken ismét magyar film kerül bemutatásra, még pedig Pásztor Árpád „Vengerkák” című nagyhatású regényének filmreprodukciója. A darabban, mely a magyar filmtechnika kiváló remekműve, két elsőrangú művésznő, *Lenkfy* Ica és *Törzs* Jenő kreálják a főszerepeket.

A gyufa árát makszimálják Szegeden. Szegedről jelentik: A városi közéletmozgási hivatal átirt a kereskedelmi és iparkamarához, hogy a gyufa árát makszimálja. Az iparkamara a kartell-gyufának árusítását engedti csak meg, ennek viszonteladói ára 8, kicsinybeni ára pedig 12 fillér lesz. A drága külföldi gyufákat továbbadják Szegedről a vidékre.

TÖRVÉNYSZÉK

§. A szappanfőző ünneplő cipője. Érdekes zsarolási bűnügyet tárgyalt tegnap, szerdán a nagybecskereki kir. törvényszék *Kovács* Rókus dr. elnöklésével. A vádlottak padján *Szilberknopf* Mór 62 éves temesvári szappanfőző állt, aki ellen az ügyész *Rosenfeld* Urbán nagybecskereki magánzó följelentésére zsarolás büntetnének a vádját emelte. *Szilberknopf* Mór ugyanis a múlt év május közepétől június végéig — üzleti ügyekben lévén Nagybecskereken dolgoz — albérletben lakott *Rosenfeld* Urbán *Jurancics*-utca 2898. szám alatti házában. Június 24-én, egy vasárnapi nap délelőttjén a szappanfőző ünnepi ruhájába öltözött fel, legnagyobb bosszúságára azonban ünneplő cipőjét sehol sem találta. Megkérdezte a házigazdáját, nem tud-e a cipőről, *Rosenfeld* azonban szigorúan nemet mondott, sőt azt állította, hogy *Szilberknopf* el sem hozta az ünneplő cipőjét Temesvárról. Délelőtt abban hagyták ezt a cipő-vitát, *Szilberknopf* a hétköznapi cipőjében ment el házigazdájával együtt vendéglőbe, kávéházba. Délután fel hat tájban együtt mentek haza, az előszobában *Szilberknopf* újra előhozta a délelőtti ügyet és követelte, hogy *Rosenfeld* kerítse elő. Hogy követelésének érvényt szerezzen, kivette *Rosenfeld* kezéből a meggyfabotot és — a vád szerint — megfenyegette vele, hogy vagy fizesse meg a cipő árát: 120 koronát, vagy adja neki elő a cipőt. *Rosenfeld* azt mondta, hogy neki nincs most pénze, mire átadott egy női aranyórát és láncot *Szilberknopfnak*. Majd átmentek a *Lukics*-féle szappangyárba, ahol *Tószits* Dömötör könyvelőnek átadták az órát, láncot. *Tószits* *Rosenfeld* kérésére kifizetett *Szilberknopfnak* 120 K-t. *Rosenfeld* később azután zsarolás címén feljelentette *Szilberknopfnak*. A tárgyaláson azonban nem igazolódott be a zsarolás büntetnének vádjá, ezért a bíróság *felmentő ítéletet* hozott. A kir. ügyész fellebezett.

KÖZGAZDASÁG

A Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank működése 1917-ben.

Váltótárcánkból a legszigorubb mérlegelés mellett 7.175 K 40 f-t irtunk le veszteségkép, ezzel szemben a korábban leirt követelesekkel az 1917. év folyamán 1.926 K 40 f folvt be, úgy hogy a veszteségegyenleg 5.249 koronát tesz ki. Ezen leírásokat kérjük jóváhagyni.

Az árverésen vett szántóföldjeink a múlt évi 61.611 K 61 f-rel szemben 43.958 K 48 f-rel szerepelnek a mérlegben. Ezen ingatlanainkat már a lefolyt üzletévben értékesítettük, tekintettel azonban arra, hogy az ingatlanok csak egy része fizettetett ki a múlt évben, és a teljes kiegyenlítés csak a folyó évben fog megtörténni, a végelszámolást az 1918. üzletévben fogjuk megejteni.

Váltótárcánkból a hátralékos rendezetlen váltók összege 1.287.650 K 19 f-t tesz ki, ami a múlt évi álladékkal szemben 700.000 koronán felüli javulást tüntet fel. A hátralékos kamatokat, úgy mint eddig, ezuttal sem vettük fel vagyonszerűen és esupán azon hátralékos kamatok nyertek elszámolást, amelyek tényleg be is folytak.

A Haditermény r.-t. torontálmegyei ki-rendeltsége a lefolyt évben is intézetünk mellé volt beosztva és azt tevékenységében, a közérdek szempontjából, hathatósan támogattuk, mely ilyképpen a hatóságok legteljesebb elismerését érdemelete ki.

Intézetünk igazgatósága a múlt év július havában nagyobb ingatlant vásárolt, egy későbbi időpontban való értékesítés céljából. Megvettük ugyanis a néhai báró *Csávossy* Béla Györgyháza község alatt közvetlenül elterülő, grédai 1200 holdas csupa elsőrangú szántóföldből álló, kiváló gazdasági épületekkel bőven ellátott birtokát, amelyet múlt év augusztus elseje óta, a fundus instructusnak és a terményeknek a bérlőtől való egyidejű megváltásával, saját kezelésben tartunk. Ezen birtok vételéhez fűzött reményeink máris teljesebben mentek, amennyiben a birtoknak értéke az időközben beállott lényeges áremelkedéssel, nagyot emelkedett. Grédai ingatlanaink és gazdaságunk a mérlegben 2.478.031 K 24 f-rel van felvéve, ezzel szemben ezen ingatlanunkat 1.212.096 K 92 f törlesztéses kölcsön terhel, amelyet a Pesti hazai első takarékpénztár egyesületől vettünk fel a birtok vétele alkalmával.

Intézetünk céltudatos üzleti politikájával, amely mellett sohasem tévesztette szem elől a részvényesek érdekeit, fennállásának ötvenedik évében olyan anyagi eszközökre tett szert, mint annakelőtte soha. Intézetünk vagyoni javakban való megerősödése arra készítette igazgatóságunkat, hogy az intézet ötven éves fennállásának emléket megörökítse valamelyes módon. Ezt úgy véli legcélszerűbben elérni, ha azokról, akik az intézet felvirágoztatásához munkabírásukkal, szorgalmukkal és ambíciójukkal hozzájárultak, arra az időre, ha már munkásságukat folytatni nem lesznek képesek, tisztelegés megjelölésükről gondoskodik. Az intézetnek eddig vagyoni viszonyainál fogva, nem állott módjában alkalmazottainak jövőjéről illetve azok aggkori ellátásáról, megfelelőleg gondoskodni. Intézetünk a Magántisztviselők országos nyugdíjintézetének megalakulásakor az intézet véglegesített tisztviselői karát vagyoni viszonyaihoz mérten a nyugdíjintézet kötelekébe vétette fel és a később belépetteket véglegesítése alkalmából szintén oda iratta be, szerény ellátási összeget biztosítván részükre, amelynek járulékait az intézet vállalta magára. Az évek elteltével s a tisztviselők szolgálati éveinek és törzsfizetéseinek szaporodásával azonban a nyugdíjellátási összeg változatlanul megmaradt azon összegben, mely részükre a beiratáskor biztosított. Ez a nyugdíj ellátás különösen a megváltozott viszonyokra való tekintettel érdemes tisztviselői karunkat, a jövőt illetőleg, nehéz helyzetbe jutatta, mert jövőjüket aggkorukra biztosítva nem látják.

Az igazgatóság nem feledkezett meg érdemes tisztviselői karának sorsáról, akiknek munkássága, megbízhatósága és ügyszeretete elsősorban járult ahhoz, hogy az intézet szilárd alapokon egészségesen tovább fejlődhesse. Nézetünk szerint a választott együttes működés és az odaadás csakis olyan tisztviselői karral lehetséges, amelynek nem kell aggódnia a jövője iránt, hogy esetleg egy emberöltőn át elföltött hasznos tevékenység után kegyadományokra legyen szorulva s mellette nélkülözéseknek legyen kitéve.

Megelégedett és jövőjéről az intézet vagyoni viszonyaihoz mérten gondoskodott tisztviselői kar, egyik biztos támasza az intézet tovább fejlődésének és ennélfogva indítatva érezzük magunkat arra, hogy a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében érdemes tisztviselői karunkról gondoskodjunk.

E célból latens tartalékainkból 100.000 kor. egy nyugdíj, illetve nyugdíjpótló-alap létesítésére kihasítottunk és ezen összeget a mérlegünkben „Intézeti jubileumi nyugdíjalap” címén már be is állítottuk. Nem lehet kétségünk aziránt, hogy tisztelt részvényeseink örömmel és megelégedéssel fogják ezen elhatározásunkat jóváhagyni és annak a mérlegben való kiűntetését elfogadni.

(Folytatjuk.)

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

3427—918. kig. szám.

Felhívás.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. évi XIV. t. c. 55. §-ának végrehajtását a belügyminiszter is még 108.200—914 B. M. sz. a. elrendelte és ennek alapján az intézkedések most ujabban megteendők.

A most hivatalozott §. értelmében figyelmeztetnek a hatóságok, köztisztviselők, lelkészek és nyilvános jellegű intézmények, hogy a rendelkezésükre álló adatokat annak idején az összeíró küldöttségek avagy a torontálvármegyei központi választmány megkeresésére késedelem nélkül szolgáltatassák ki.

Az összes hivatalfőnök urak pedig felkéretnek, hogy a vezetésük alatt álló hivatalnál alkalmazott választójogosultak névjegyzékét közvetlenül a torontálvármegyei alispán urnak, mint a központi választmány elnökének legkésőbb f. é. március hó 1-ig megküldeni sziveskedjenek.

Továbbá figyelmeztetik a nagybecskereki m. kir. adóhivatal és a városi adóhivatal hogy az adókönyveket adókirovatási lajstromokat és az adókönyvben foglalt adóelőírások helyesbítésére vonatkozó más jegyzékeket kellő időben az összeíró-küldöttség rendelkezésére köteles becsátani.

Egyben figyelmeztetik minden munkaadót, aki a választói életkorban levő legalább (10) férfialkalmazottat rendszeresen foglalkoztat, — hogy ezekről olyan jegyzéket köteles rendelkezésre becsátani a f. évi március havában működendő összeíró-küldöttségnek, amely a választói jog szempontjából figyelembejövő összes szolgálati adatokat feltünteti. Ezen jegyzék jegyzet-rovatába bevezetendő a választói jogosultság egyik fontos kellékét alkotó egy évi lakásra vonatkozó adat (fenti t. c. 3. §.). Egyszermind köteles a munkaadó az illető alkalmazottak munkakönyvét (igazolmányát, cselédkönyvét stb.) személyesen vagy megbízottja útján az összeíró-küldöttségek által meghatározott napon ennek betekintés végett bemutatni.

„Az alkalmazottak jegyzéke” című nyomtatvány azon munkaadók részére, kik a választói életkorban levő legalább tíz (10) férfialkalmazottat rendszeresen foglalkoztatnak, a városi levéltárban rendelkezésükre áll s ott átvehető.

Figyelmeztetik továbbá minden munkaadót arra is, hogy az a munkaadó, aki a most említett jegyzéket az összeíró-küldöttségnek rendelkezésre nem csátja, vagy a munkakönyvet be nem mutatja, annyiszor, amennyiszor 10—100 koronáig terjedő pénzbírsággal sújtható.

Nagybecskerek, 1918. évi február hó 18.

Dr. Perisic Zoltán
polgármester.

Nyomatott Platits Fer. Pálnál Nagybecskereken.

**Megérkeztek
a szebbnél szebb
tavaszi
nőikalap ujdonságok**

Tolnay Józsefné
női divatru-üzletébe. Nagybecskerek.

**Szalmakalap átformálásokat,
renoválásokat és egyéb e
szakmába vágó munkákat
:-: elvállalok. :-:**

**Ugyanott egy kifutóleány
azonnal felvétetik** 238

Van szerencsém az igen tisztelt
hölgyvilágnak szives tudomására
hozni, hogy bécsi házamtól a legújabb

MODELL-BLUZOK

Etamin-szővethől megérkeztek és megfelelő áron kaphatók. Selyemkosztümekek, valamint tavaszi- és nyáriruhák műhelyemben legmodernebb kivitelben, mérték után szabott megrendelésre készítettnek.

Kötő tisztelettel:

WEHNER ANNA nőruhaterno
Kinizsi-uica (Club kávéház). 184

**K o l o s s - t a k a r m á n y r é p a m a g o t ,
Góliát káposztamagot, Braunschweigi
sárgarépmagot, Lucernamagot
(államilag ólomzárolt) ajánl:
MAYER HENRIK ÉS TÁRSA, TEMESVAR
Ferenc József-ut 1/a. (Löffler-palota.)
Telefon: 993. 241**

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti
Barna zsír, nincse szaga, nem piszkál.
Mindent eredeti pecsétes Dr.
Flesch-féle készítenek. Próbátégely 230 K, nagy tégely
4 K, csatló tégely 11 K. — Kapható a helybeli gyógyszer-
szertárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető.
Dr. FLESCHE „Korona” gyógyszerháza
Győr.

Egy 800 holdon felüli

**kiterjedésű birtok
gazdasági épületek-
kel és felszereléssel**

eladó!

Felvilágosítást
ad

Dr. Annau Ernő
ügyvéd, Nagybecskerek.

**Malomipari és
Áruforgalmi R.-t.**

Budapest, V., Gizella-tér 3

Sürgőnycim: Malombank.

Telefonszám 134—94.

Konyhakerti magvakat

Amíg a készlet tart
napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintettel,
rendelések csak a beérkezés sorrend-
jében vehetők figyelembe

Csiraképességért, tisztaságért szavatolunk.

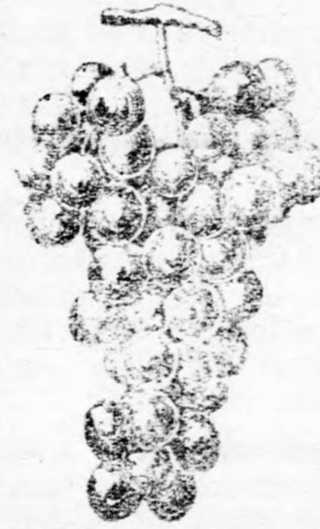
Egy csinos

**cserépkályha
eladó.**

2/6

240

Bővebbet Écskai-ut 4. szám

Szőlőoltványokat

amerikai sima és gyöke-
res vesszőket, különféle
fajokban, fajtisztaságért
jótállva szállít legújabb
választékban a már évek
óta elsőnek és legmeg-
bízhatóbbnak ismert.

Kisküküllő menti első
szőlőoltvány-telep

Tulajdonos:
**CASPARI Fr.
Medgyes**

(Nagyküküllő megye).
Tessék árjegyzéket kérni.

Cipőfelsőrész ragasztónő

— aki egyszerismint tűz
is — azonnal felvétetik

Kónya Ferencnél